

108895

Fred og forsoning

OSLO (NTB): Hyldest til krigsveteranene, minnet om de falne og advarsler mot likegyldighet overfor urett i dagens Norge preget frigjøringsjubileet. Kong Harald sa på Akershus at forsoning er både en kristen og human plikt.

FREDSVÅREN

- Det gjelder også landsmenn som havnet på gal side, sa kongen. Han er ikke enig i at det å forstå alt er å tilgi alt.

- Men én ting er handlinger og skyld som må sones - noe annet er mennesker som har lidt for det de en gang gjorde, sa han.

Kongen takket også veteranene som møtte fram ved Nasjonalmonumentet på Akershus.

- Deres innsats fyller oss med stolthet og takknemlighet, sa han.

- Men vi må også i takknemlighet erkjenne at mange andre folk bar langt større byrder enn vi ble pålagt, sa kongen og rettet en spesiell takk til gjestene fra USA, Canada, Frankrike, Russland og Polen.

Før seremonien på Akershus marsjerte 3 300 krigsveteraner fra seks allierte land ned Karl Johan og inn på festningsplassen. Kong Harald sto i stram giv akt utenfor Stortinget mens veteranene passerte.

MOT LIKEGYLDIGHET

Storingspresident Kirsti Kolle Grøndahl talte under Stortingets minnestund og sa at fredsfeiringen også bør inneholde et ønske om forsoning.

Kolle Grøndahl la vekt på at kampen mot raselhat og usunn nasjonalisme må fortsette. Men hun trakk også fram behandlingen av barna til tidligere NS-medlemmer som eksempel på behovet for forsoning.

- Men det betyr at vi i dag bør være mer opptatt av å bekjempe intoleransen og likegyldigheten i vår egen tid, fremfor å fordømme feil som ble begått for 50 år siden, sa hun.

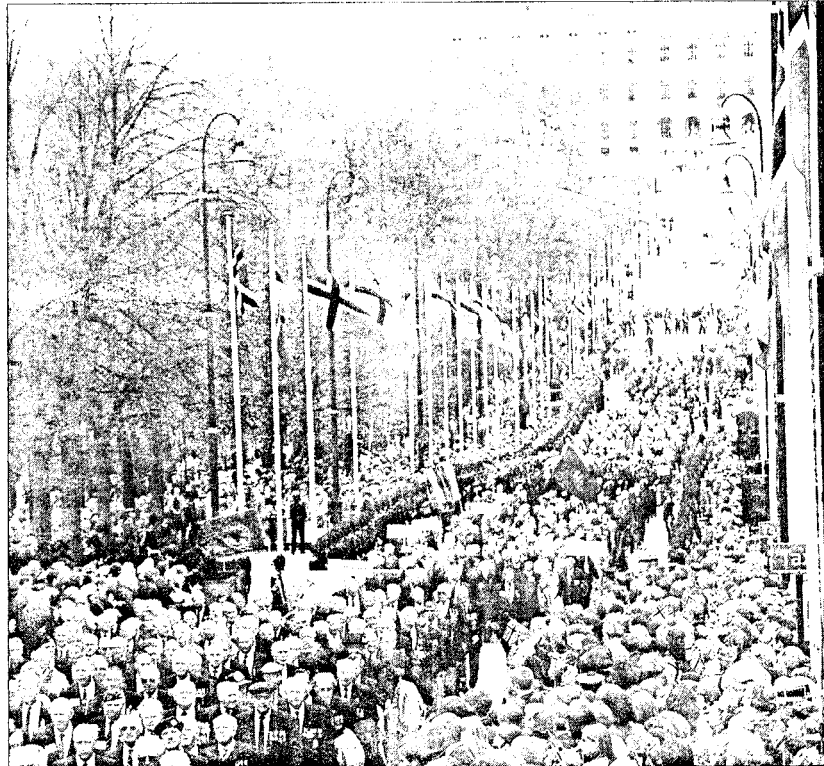
FORTSATT KRIG

- Vi har fortsatt fiender og nå heter de krig, sult, fattigdom, urettferdighet, raselhat og kriminalitet, sa utenriksminister Bjørn Tore Godal da han la ned krans ved statuen av kong Haakon VII på 7. juni-plassen. Utenriksministeren sa at verden trenger internasjonale nettverk for å binde folkene og landene sammen. Statuen står utenfor Victoria Terrasse der tysk politi avhørte og torturerte sine fanger.

ENGLANDSFARTEN

Kronprins Haakon startet dagen i Ålesund hvor han avduket et monument over Englandsfarten.

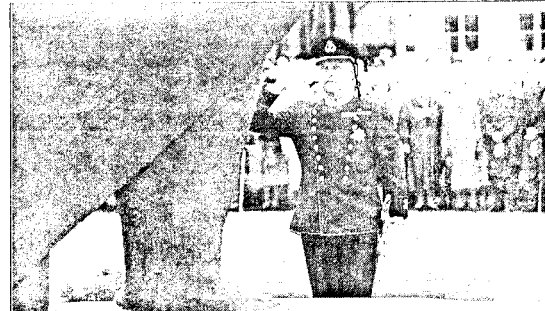
- Mange av dem som dro over, var på min egen alder. De folte seg nok ikke som helter i et godig drama. Men kampen for et fritt Norge krevde det. Det var heltemot og en innsats som kan tjene som forbilde for mange, sa kronprinsen.

KRIGSVETERANER: Rundt 3 300 krigsveteraner paraderer fra Universitetsplassen, forbi Stortinget og til Akershus i forbindelse med frigjøringsjubileet mandag. NTB-FOTO: BJØRN SIGURDSON

Fra Ålesund reiste kronprinsen videre til Bergen. Der var det fortsatt trafikk over Nordsjøen som sto i fokus. Kronprins Haakon avduket et monument over Sletta Larsen på Torgutstikkeren.

- Vi unge kan bare ane hva denne innsatsen kostet, også for dem som ventet hjemme i angst og usikkerhet. De har gitt oss den gave å vokse opp i et fritt land. Jeg håper at vi vil være verdige til å overta den arven vi har fått, sa kronprinsen.

KRANS: Kong Harald la ned krans ved Nasjonalmonumentet på Akershus festning i forbindelse med frigjøringsjubileet mandag. NTB-FOTO: BJØRN SIGURDSON

TILGI: Tilgi, men ikke glemme, sa stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl i minnetalen i Stortinget mandag. NTB-FOTO: TERJE BENNEKJØY

BERØMT: En av mange berømte overfarter under krigen sto denne 22 fot store «Klegg»-fer. Den gikk fra Ålesund med sju mennesker om bord. Alle kom utrolig nok fram. På kaien i Ålesund mandag fortalte Ivar Refsnes kronprins Haakon om den strabasjose turen. NTB-FOTO: KJELL HERSKEDAL